

O PRIJÍMANÍ POČAS EPIDÉMIE¹

V súvislosti s oznámenou epidémiou niektorých zarmútilo nariadenie o nevyhnutnosti dodržiavať osobitné pravidla pri prijímaní Svätých Darov. Toto zarmútenie vyvoláva veľmi rozšírený názor, že počas liturgie sa chlieb a víno menia na skutočné Telo Christa a preto vo Svätých Daroch nemôže byť žiadny vírusy.

Svätí otcovia ale učia niečo úplne iné. Píšu, že chlieb a víno v Eucharistii sa materiálne nemenia, ale zjednocujú s Božstvom Christa čím sa stávajú Jeho Telom:

1. Sv. Ján Damaský: „...*Chlieb prijímania nie je obyčajný chlieb, ale zjednotený s Božstvom*“.
2. „Prijímaním sa volá preto, lebo ním prijímame Božstvo Isusa, cez chlieb a víno sa stávame účastníkmi Christovho Božstva“.
3. Sv. Gregor Palama: „*Ten chlieb je akoby nejakým závesom vo vnútri skrytého Božstva*“.

Znamená to, že Eucharistické Telo a Krv zachovávajú prirodzené vlastnosti chleba a vína, preto sú aj naďalej vystavené akýmkoľvek vonkajším vplyvom: aj fyzikálnym, aj chemickým, aj biologickým. Lebo, ako pri vtelení, hoci telo Christa bolo zjednotené s Božstvom Syna, tiež ostalo vystavené utrpeniu a dokonca aj smrti.

Na základe uvedeného chápeme, prečo sa v bohoslužobnej knihe² duchovného nachádza zákaz dať prijímať Sväté Dary, ak „Chlieb zaplesnie a Víno skysne... a budú nevhodnými pre požitie“, čiže pre organizmus škodlivé. Takže, nie je možné dať prijímať, ak sa do Svätých Darov dostane niečo jedovaté alebo nákazlivé. Sú známe prípady, keď do čaše pridali jed a otrávil človeka.

Svätý Nikodém Svätohorec, keď robil výklad na 28. pravidlo VI. Všeobecného snemu o prijímaní postihnutých nákazlivou chorobou písal: „aj duchovní, aj biskupi musia počas moru pri podávaní prijímania chorým používať taký spôsob, ktorý neodporuje tomu pravidlu. Svätý Chlieb musia klásť nie do bobule hrozna ale nejakej posvätenej nádoby, z ktorej si ho hrobári a chorí môžu zobrať lyžicou. Nádobu a lyžicu je potom potrebné ponoriť do octu a ocot vylievať do trativodu chrámu. Alebo môžu dať prijímať hocakým iným vhodnejším spôsobom, ktorý neporušuje toto pravidlo“.

V „Príručke pre duchovného“³ S. Bulgakova je napísané: „V prípade, že sa na farnosti objavia nákazlivé choroby ako záškrť, kiahne, ktoré môžu ľahko prejsť na iných pri prijímaní lyžicou, je veriacich potrebné poučiť aby choré deti vôbec neprinášali do chrámu; v krajnom prípade je potrebné chorým nákazlivou chorobou dať prijímať po zdravých a vytrieť ako lyžicu, tak aj ústa samostatným kúskom čistej ľanovej látky a po prijímaní ju spáliť“. (Poznámka: aby nakazení záškrťou neprijímali sväté Dary z tej istej čaše a lyžicou, ktorými prijímajú zdraví).

Na liturgii po posvätení Darov nás Cirkev volá k modlitbe o ich zachovanie: „Za prinesené a posvätené drahocenné Dary, k Pánovi modlime sa“⁴.

V súvislosti s vážnym nebezpečenstvom prenosu nákazlivej choroby vznikla nevyhnutná potreba dodržiavať opatrenia vo vzťahu k prijímaniu. Jedným z nich je aj možnosť neprijímať počas trvania epidémie. Niet pochyb, že to nie je náhoda, ale zjavná epitímia kresťanom od

¹ <https://alexey-osipov.ru/books-and-publications/stati/o-prichashchenii-v-usloviyakh-rasprostraneniya-koronavirusa/>

² Tá kniha sa volá “служебник”. Je v nej “Учительное известие” - poučenie pre duchovného.

³ Настольная книга для священно-церковнослужителя.

⁴ О принесенных и освященных честных Дарех, Господу помолимся.

samotného Pána za ich nedbanlivý život. Daj Bože, aby sme pochopili, že dostávame len to, čo sme si svojimi skutkami zaslúžili.

Neslobodno zabúdať: „*Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha!*“⁵ Zvlášť, keď človeka varujú pred nebezpečenstvom a ten tvrdohlavo trvá na svojom: práve teraz musím prijímať. Samotný Pán povedal: „*Ten sluha, ktorý poznal vôľu svojho pána, ...a neurobil podľa jeho vôle, bude veľmi bitý*“⁶.

Nie tak dávno ľudia neprijímali roky, desaťročia a teraz nevedia vydržať krátky čas. Viníme, odsudzujeme, urážame všetkých a všetko. Čo prijme taký veriaci?

Svätý abba Izaiáš Pustovník varoval: „Kto slová Písma chápe a plní svojim rozumom, tvrdohlavo trvá na tom, že práve tak ich treba chápať a plniť, ten nepozná Božiu slávu a bohatstvo. Naopak, kto aj keď chápe, ale hovorí: Božie slová presne nepoznám, lebo som obmedzený človek, ten Bohu vzdáva slávu. V takom bude Božia sláva prebývať v súlade s jeho napredovaním a pokorou“.

Svätí o prijímaní hovoria to, čo, bohužiaľ, mnohí nevedia. Napríklad, svätý Simeon Nový Teológ hovorí: ak prijímame, a pritom necítíme, že sa v nás uskutočňuje niečo viac, než pri pozitívnom pokrmu zmyslami, ...znamená to, že sme prijali iba chlieb a nie aj Boha“. To isté hovorí aj svätý Ján Zlatoústý o “prijímaní“ Judáša na poslednej večeri. Navonok prijal, avšak na rozdiel od ostatných apoštolov, prijal nie Božstvo Christa, ale iba obyčajný chlieb a zjednotil sa so satanom.⁷ Preto aj svätý Serafím Sarovský hovoril: „Niekedy býva tak: tu na zemi aj prijímajú, no u Pána neprijali!“.

Preto, ak prijmeme iba obyčajný chlieb a nie aj Boha, a staneme sa tak neprijímajúcimi, tak čo nás ochráni pred vírusom, jedom, hocakou nákazou? Otcovia preto varovali: „Viera musí byť spojená s opatrnosťou, ktorá je považovaná veľkú kresťanskú cnosť“.

---

⁵ Lk 4, 12.

⁶ Lk 12, 47.

⁷ Pozri výklad na Jn 13, 27.